

AGNIESZKA CIESIELSKA

Kompetencja sądu administracyjnego do uznania w wyroku uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa

Streszczenie

Celem artykułu jest przedstawienie kompetencji sądu administracyjnego wskazanej w art. 146 § 2 Ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (p.p.s.a.). Zgodnie z tym przepisem w sprawach skarg na akt lub czynność z zakresu administracji publicznej, o których mowa w art. 3 § 2 pkt 4 p.p.s.a., sąd może w wyroku uznać uprawnienie lub obowiązek wynikające z przepisów prawa. Takie orzeczenie sądowe może być wydane, jeżeli sąd na podstawie art. 146 § 1 p.p.s.a. uchyla akt albo stwierdza bezskuteczność czynności. Trzeba podkreślić, że art. 146 § 2 p.p.s.a. nie stanowi samodzielnej podstawy wydania wyroku. W doktrynie często prezentowany jest jednak odmienny pogląd.

Należy przyjąć, że sąd może uznać uprawnienie lub obowiązek jednostki, które wynikają z przepisów prawa, jeżeli pozwala na to charakter sprawy, a okoliczności jej stanu faktycznego i prawnego nie budzą uzasadnionych wątpliwości. Niestety, badania orzecznictwa pokazują, że możliwość ta jest rzadko wykorzystywana. Ponadto sądy, stosując art. 146 § 2 p.p.s.a., mają wiele problemów. Prawdopodobnie przyczyną takiego stanu jest to, że wokół instytucji procesowej będącej przedmiotem analizy istnieje wiele kontrowersji. Przede wszystkim w literaturze nie ma zgody co do tego, jaką funkcję pełni orzeczenie wydane na podstawie wspomnianego przepisu. Trudno jest też stwierdzić, w jaki sposób należy interpretować fakultatywny charakter tego wyroku.

W opinii autorki sądy administracyjne powinny częściej niż obecnie wykorzystywać kompetencję, o której mowa w art. 146 § 2 p.p.s.a. Taka zmiana praktyki zwiększyłaby efektywność sądowej kontroli administracji publicznej oraz poziom ochrony praw jednostki. W opracowaniu zostały podane przykłady zastosowania art. 146 § 2 p.p.s.a.

Słowa kluczowe: postępowanie sądowoadministracyjne – skarga do sądu administracyjnego – inne akty lub czynności z zakresu administracji publicznej – uznanie uprawnienia lub obowiązku wynikających z przepisów prawa